

Editörün Notu

Uluslararası Suçlar ve Tarih / International Crimes and History dergisinin (UST / ICH) 20. sayısı dört araştırma makalesi ve dört kitap incelemesinden oluşmaktadır.

UST / ICH'nin 20. sayısında yer alan ilk araştırma makalesi Gül Akyılmaz'ın kaleme aldığı "Kilikya Ermeni Katalikosluğu Davası Çerçevesinde Emvâl-i Metruke Meselesine Bakış" başlıklı çalışmasıdır. Akyılmaz bu çalışmada, Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne aktarılan sorunlardan birisi olan ve Emvâl-i Metruke olarak nitelenen sevk ve iskâna tabi tutulan Ermeniler'in geride bıraktıkları mallar konusunu ele almaktadır. Bu kapsamda, son yıllarda Emvâl-i Metruke çerçevesinde dini kurumlar ya da zimmiler tarafından kurulan vakıf davalarının ön plana çıkmaya başladığı tespitini yapan Akyılmaz, 28 Nisan 2015 tarihinde Lübnan'ın başkenti Beyrut yakınlarındaki Antilyas kasabasında bulunan ve Lübnan makamları evraklarında Kilikya Ermeni Katalikosluğu olarak geçen Ermeni Apostolik Kilisesi tarafından Türkiye'de açılan dava sürecinin izini günümüze kadar sürmekte ve yargısal süreçte önem kazanacak olan Emvâl-i Metruke Mevzuatı, Osmanlı Arazi Rejimi ve Osmanlı Vakıf Hukuku başlıklarının Türk yargı sistemi ve AİHM'de yaşanacak olası gelişmeleri nasıl etkileyeceği sorusuna hukuki bir bakış açısıyla yanıt aramaktadır.

UST / ICH'nin bu sayısında yer alan ikinci araştırma makalesi, Selcen Özyurt Ulutaş'ın "The Other Face of the Communist Regime: Concentration Camps in Bulgaria according to CIA Reports (1944-1955)" (Komünist Rejimin Öteki Yüzü: CIA Raporlarına Göre Bulgaristan'daki Toplama Kampları (1944-1955)) başlıklı çalışmasıdır. Ulutaş bu çalışmada, 9 Eylül 1944'te Bulgaristan'daki faşist iktidar devrildikten sonra iktidara gelen komünist hükümetin muhalif olarak nitelendirdiği etnik ve dini gruplara karşı geliştirdiği politikaları irdelemekte ve bu kapsamda komünist rejimin 1944'ten 1955'e kadar sürdürdüğü baskı politikalarını, Amerikan Merkezi İstihbarat Ajansı'nın (CIA) belgelerini kullanarak ele almaktadır.

UST / ICH'de yer alan üçüncü araştırma makalesi Gözde Turan'ın "Katyn: Politics of the Dead PoWs at a Dead End?" (Katin: Ölü

Savaş Esirleri Siyasetinin Çıkmazı) başlıklı çalışmasıdır. İkinci Dünya Savaşı sırasında Polonya'nın Katın Ormanı'nda yaklaşık 15,000 Polonyalı savaş esirinin katledildiği Katın Katliamı'nı konu edinen bu çalışmada Turan, farklı aktörlerin bu katliamı kendi perspektiflerinden nasıl değerlendirdiklerini ve siyasi bir araç olarak kullandıklarını irdelemekte, böylece konuyla ilgili olarak Realpolitik analizlerin ötesine geçen bir bakış açısı sunmaktadır.

UST / ICH'nin bu sayısındaki yer alan son araştırma makalesi Özlem Küçük tarafında hazırlanan "Endüstri Sonrası Çalışma İlişkilerinde Yapay Zekâ, Acımasız Rekabet ve Suç Önleme Politikası" başlıklı çalışmadır. Küçük bu çalışmasında, sanayi ve teknoloji alanlarındaki yeni gelişmelerin ve bu çerçevede yapay zekâ konusundaki ilerlemelerin kamu güvenliği politikaları ile ilişkisini irdelemektedir.

Araştırma makalelerinin yanında UST / ICH'nin 20. sayısında dört kitap incelemesi yer almaktadır. Bunlardan ilki, Birsen Karaca'nın 2019 yılında yayınlanan ve yazarın Ermeni iddialarıyla ilgili 2003'ten 2019'a kadar değişik tarihlerde verdiği konferansların ve çeşitli dergilerde yayımlanan makalelerinin gözden geçirilerek güncellenmiş hallerinin yer aldığı "Ermeni İddiaları ve Tamalgı Sorunu" başlıklı çalışmasını değerlendiren, Doğanay Eryılmaz'ın kaleme aldığı "Ermeni İddiaları Üzerine Çoklu Bakış Açısı" başlıklı incelemesidir.

Fethi Kurtiy Şahin'in "Ukrayna'nın *Maidan*'ı, Rusya'nın Savaşı" başlıklı incelemesi, Kasım 2013-Şubat 2014 tarihlerinde Ukrayna'da yaşanan *EuroMaidan* devrimini ve yarattığı etkilerin irdelendiği Mychailo Wynyckyj'nin "Ukraine's Maidan, Russia's War: A Chronicle and Analysis of the Revolution of Dignity" (Ukrayna'nın *Maidan*'ı, Rusya'nın Savaşı: Onur Devrimi'nin Kronolojisi ve Analizi) başlıklı çalışmasının bir değerlendirmesini sunmaktadır.

Berfin Mahide Ertekin, "Kelebek Etkisi: Rusya'nın Türk Dış Politikasına Etkisi-Kuzey Afrika" başlıklı yazısında, Numan Hazar'ın, İkinci Dünya Savaşı ertesinde SSCB'nin kendisine karşı takındığı tehditkâr tutum nedeniyle Türkiye'nin Batı ile geliştirdiği ittifak anlayışını ve bunun Türkiye'nin dış politikası açısından

ortaya çıkarttığı kısıtlılıkları Kuzey Afrika rneđinde ele aldığı “Sovyet Tehdidinin Gölgesinde Türk Dış Politikası Kuzey Afrika rneđi” başlıklı kitabını değerlendirmektedir.

UST / ICH’de yer alan son kitap incelemesi Muhammed Nurullah Ketkanlı’nın “Geçmiřle Cesur Bir Yüzleřme” başlıklı yazısıdır. Ketkanlı bu yazısında, Svetlana Aleksiyeviç’in Temmuz 2018’de yılında Türkçe nc baskısı yapılan ve Sovyetler Birliđi döneminde “sıradan insanların,” resmi tarih anlatılarında yer bulmayan, günlük yaşantılarını irdelediği “İkinci El Zaman-Kızıl İnsanın Sonu” başlıklı kitabının bir değerlendirmesini sunmaktadır.